

NOTĂ INFORMATIVĂ

La proiectul hotărârii de Guvern „Cu privire la dezvoltarea în continuare a sistemelor informaționale pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar”

Dezvoltarea rapidă a telefoniei mobile în Moldova și asigurarea acoperirii a circa 80 % din teritoriul țării a făcut posibilă implementarea în rețelele mobile GSM a serviciilor transport date prin comutația pachetelor (tehnologiile GSM/GPRS/EDGE) și în domeniul economiei.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 «*Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar*» în anul 2008 a demarat procesul de implementare a modelelor de *mașini de casă și de control cu memorie fiscală și modem GPRS încorporat* (în continuare – MCC-GPRS), care asigură transportul de date prin rețelele mobile GSM la efectuarea decontărilor bănești în numerar.

Prima etapă de implementare a obligat băncile licențiate, casele de schimb valutar și persoanele juridice ce prestează servicii hoteliere, care dețin licența Băncii Naționale a Moldovei pentru desfășurarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, să-și doteze ghișeele în care se efectuează operațiunile de schimb valutar respective, până la 1 mai 2009, cu mașini de casă și de control cu memorie fiscală (MCC) și conexiune GPRS. Datele transportate astfel se stochează pe serverul Serviciului Fiscal de Stat. Alocațiile (300,0 mii de lei) pentru procurarea serverului și crearea SIA „*Sistemul de evidență a funcționării aparatelor (mașinilor) de casă și control ale caselor de schimb valutar cu utilizarea tehnologiei GPRS*” au fost efectuate în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 476 din 27.03.2008.

Actualmente, informația privind schimbul valutar în numerar cu persoane fizice este transmisă de către 1764 de MCC-GPRS.

Totodată, punctele 6 și 6¹ din Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 recomandă Inspectoratului Fiscal Principal de Stat să monitorizeze și să supravegheze implementarea diverselor tehnologii de transport date în domeniul decontărilor bănești în numerar, urmând ca Guvernul să stabilească caracteristicile unităților comerciale/prestatoare de servicii care vor implementa în mod prioritar tehnologiile de transport date prin comutația pachetelor (tehnologiile GSM/GPRS/EDGE) în domeniul decontărilor bănești în numerar, precum și termenele-limită în care unitățile care corespund acestor caracteristici vor asigura transportul de date prin comutația pachetelor.

Hotărârea Guvernului nr. 368 din 23 mai 2011 prevedea ca Ministerul Finanțelor să asigure elaborarea și implementarea sistemului de monitorizare a vânzărilor “Monitorizarea electronică a vânzărilor” (în componența Sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat) în unitățile comerciale/prestatoare de servicii care utilizează mașini de casă și de control cu memorie fiscală ce asigură transportul de date prin comutația pachetelor (tehnologiile GSM/GPRS/EDGE), în limita alocațiilor prevăzute în bugetul de stat pentru anii 2011-2012.

Dat fiind faptul că pentru dezvoltarea sistemelor integrate bazate pe datele transmise prin intermediul MCC-GPRS pentru anii 2011-2012 n-au fost alocații bugetar, se solicită alocarea acestora în anii următori.

Modificările și completările propuse de a fi operate în Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 sunt generate de modificările și completările operate în art. 5 pct. 40) și art. 8 alin. (2) lit. c) ale Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (modificările în vigoare din 14 septembrie 2012), legate de dispozitivele și sistemele pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, precum și de necesitatea concretizării unor noțiuni utilizate în domeniul MCC.

Viceministru al finanțelor

Victor BARBĂNEAGRĂ

ANALIZA PRELIMINARĂ A IMPACTULUI DE REGLEMENTARE **efectuată asupra dezvoltării în continuare a sistemelor informaționale pentru** **înregistrarea operațiunilor cu numerar având ca sursă de transportare a datelor** **comutația pachetelor GPRS/EDGE**

Introducere

Analiza în cauză argumentează necesitatea implementării în decontările bănești în numerar a mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală care asigură transportul date prin comutația pachetelor GPRS/EDGE și este elaborată în vederea executării art. 13 al Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

În procesul de analiză au fost utilizate prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1230 din 24 octombrie 2006 „Cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare”.

Definirea problemei

Practica internațională demonstrează impactul pozitiv al infrastructurii informaționale și de comunicații asupra dezvoltării societății contemporane, care constă în diversificarea posibilităților de acces la informație.

În anii 2005-2007 operatorii de telefonie mobilă implementează în rețelele mobile GSM existente serviciile transport date prin comutația pachetelor GPRS/EDGE. În același timp sunt create sisteme și aplicații informatice menite să folosească transportul date fără fir.

Demararea procesului de implementare a modelelor de mașini de casă și de control cu memorie fiscală și modem GPRS încorporat (MCC-GPRS) (care asigură transportul de date prin rețelele mobile GSM la efectuarea decontărilor bănești în numerar la desfășurarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice) are loc în anul 2008. Informația astfel transportată se stochează pe serverul Serviciului Fiscal de Stat.

Implementarea în continuare în unitățile comerciale (vânzări bunuri, servicii, lucrări) care utilizează mașini de casă și de control cu memorie fiscală și care asigură transportul date prin comutația pachetelor necesită elaborarea și implementarea sistemului general integrat monitorizare vânzări «Monitorizarea electronică a vânzărilor» (în componența sistemului informațional al Serviciul Fiscal de Stat).

Componenta juridică

Actualmente baza normativă constă din:

- Hotărârea Guvernului nr. 255 din 9 martie 2005 «Privind Strategia Națională de edificare a societății informaționale - "Moldova electronică"»;

- Hotărârea Guvernului nr. 476 din 27 martie 2008, anexa nr. 2 «Repartizarea alocațiilor prevăzute în bugetul de stat pe anul 2008 pentru realizarea Strategiei Naționale de edificare a societății informaționale – "Moldova electronică"»;

- Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 «Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar».

Pentru a asigura lărgirea ariei de aplicare a mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală și modem GPRS, implementându-le și în alte activități comerciale unde circulă mijloace bănești în numerar, se cere și modificarea Hotărârii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998.

Elementul analitic. Motivul apariției problemei și estimarea dimensiunii acesteia

Necesitatea implementării MCC-GPRS și în alte activități comerciale ține de faptul că continuă practica de a nu elibera plătitorului bonul de casă la operațiunea economică efectuată.

S-au stabilit încercări frauduloase de diminuare a vânzărilor, chiar dacă și se eliberează bonul de casă. Astfel, se lezează interesele economice atât a consumatorilor, cât și a statului.

Potrivit CCCEC, sub pretextul acordării serviciilor de deservire a mașinilor de casă și de control, ilegal și în complicitate cu responsabilii mai multor societăți comerciale, agenții economici ștergeau, includeau sau modificau memoria fiscală a mașinilor, tăinuind obiectele impozabile. Cei 20 de agenți economici au procurat mașinile de casă de la un singur

administrator. Astfel s-au diminuat încasările reale cu circa 50 – 60% din rulajul de vânzări lunare, prejudiciind, astfel, bugetul statului.

Urmare a analizei practicilor altor țări la acest subiect s-a constatat că MCC-GPRS pot fi implementate atât obligatoriu în toate activitățile comerciale, sau numai în unele activități comerciale (vulnerabile în sensul menționat).

Estimarea posibilelor consecințe în cazul în care nici o acțiune nu e întreprinsă

În cazul inacțiunii din partea statului, aceasta va avea ca rezultat acceptarea în continuare a bazei impozabile diminuate de contribuabilul ce practică înșelăciunea în relațiile cu statul și consumatorii.

Scopul statului

Depistarea și contracararea practicilor frauduloase în activitățile comerciale în contextul abordat.

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Impacturi negative sau costurile în urma intervenției statului

Impacturi negative intervenția statului nu presupune.

Se încadrează în costurile MCC-GPRS de performanță, conforme cerințelor tehnice față de mașinile de casă și control, aprobate de către Comisia interdepartamentală pentru mașinile de casă și control.

Impacturile pozitive sau beneficiile intervenției statului

Analizând rulajele MCC ale agenților economici s-a constatat că necătând la faptul că numărul mediu al agenților economici care utilizează MCC pe parcursul anilor 2010- 2012 (trei trimestre) este în creștere, rulajele MCC sunt în scădere (2010 – 187,2 mld. de lei, 2011 – 141,9 mld. de lei, trei trimestre 2012 – 86,1 mld. de lei).

În urma intervenției statului continuă educarea contribuabililor și consumatorilor în spiritul respectării legislației în vigoare, mărirea bazei impozabile.

Evaluarea abordărilor alternative

Opțiunile propuse sunt următoarele:

Opțiunea I – a nu face nimic, a lăsa lucrurile așa cum sunt.

Opțiunea II – ajustarea unui act normativ în vigoare sau elaborarea unui nou act.

Alternative	Posibile avantaje	Posibile dezavantaje
A nu face nimic, a lăsa lucrurile așa cum sunt.	Nu au fost identificate	Lipsa unui cadru legal care a duce la a îmbunătățirea protecției consumatorilor și lărgirea bazei impozabile, respectându-se concomitent drepturile și interesele contribuabililor.
Ajustarea unui act normativ în vigoare sau elaborarea unui nou act.	Vor fi reduse considerabil încercările contribuabililor de a manipula fraudulos cu informația privind operațiunile economice înregistrate prin intermediul mașinilor de casă și de control.	Nu au fost identificate

Recomandări

Analiza impactului de reglementare recomandă întreprinderea acțiunii a doua, justificată prin principiul de stabilitate, prin protecția interesului public, principiul de eficacitate a costurilor, optând pentru soluția celui mai mic cost implicându-se cât mai pe larg consumatorul, principiul flexibilității și orientării spre performanță, asigurându-se protecția consumatorilor pe de o parte și ținând cont de interesele contribuabililor și a statului pe de altă parte.

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2013

Chișinău

Cu privire la dezvoltarea în continuare a sistemelor informaționale pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar

În scopul executării prevederilor art. 133-134 din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Ministerul Finanțelor va asigura:

- elaborarea și implementarea sistemului informațional automatizat „Evidența trasabilității sigiliilor de protecție aplicate mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală” cu interconectarea la sistemul informațional automatizat „Evidența operațiunilor de schimb valutar în numerar”, trimestrul I al anului 2013;

- elaborarea și implementarea sistemului de monitorizare a vânzărilor “Monitorizarea electronică a vânzărilor” în unitățile comerciale/prestatoare de servicii care utilizează mașini de casă și de control cu memorie fiscală ce asigură transportul de date prin comutația pachetelor (tehnologiile GSM/GPRS/EDGE), semestrul II al anului 2013.

2. Ministerul Finanțelor va finanța cheltuielile pentru dezvoltarea în continuare a sistemelor informaționale integrate din contul mijloacelor prevăzute la bugetul de stat pentru anul 2013.

3. În anul 2013 demarează procesul de implementare a modelelor de mașini de casă și de control cu memorie fiscală și modem GPRS în:

- activitățile de comerț cu amănuntul desfășurate în unitățile comerciale urbane, clasificate conform Nomenclatorului unităților comerciale ca centre comerciale sau supermagazine/ hipermagazine, care încasează plățile, de regulă, în locuri separate special amenajate;

- activitățile raportate la clasele 55.1, 55.3 și 92.71 conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM).

4. Se aprobă modificările și completările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului (se anexează).

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

VLADIMIR FILAT

Veaceslav NEGRUȚA

Modificările și completările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului

1. Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 "Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, ediție specială), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) La punctul 2 alineatul cinci, cuvintele „mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în” se substituie cu cuvintele „dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu”.

2) Punctul 5:

la alineatul unu din propoziția a doua se exclud cuvintele „de către producătorul selectat pe bază de tender”;

după alineatul trei se includ două alineate noi cu următorul conținut:

„La modificarea cerințelor tehnice pentru confecționarea sigiliilor de protecție Inspectoratul Fiscal Principal de Stat va admite utilizarea sigiliilor de protecție de tip vechi până la epuizarea stocurilor acestora sau va stabili un alt termen de utilizare a stocurilor care nu va depăși 12 luni.

Serviciul Fiscal de Stat va asigura acumularea, actualizarea, păstrarea, prelucrarea și transmiterea informațiilor cu privire la sigiliile de protecție aplicate mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală în sistemul informațional automatizat «Evidența trasabilității sigiliilor de protecție aplicate mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală».”.

3) Anexa nr. 4:

poziția «PLATON Nicolae – șef al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat» se substituie prin «VICOL Nicolae – șef al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat», iar pozițiile «HANGANU Elena – șef direcție, Ministerul Economiei», «NIRCA Vladimir – șef direcție, Consiliul municipal Chișinău» și «ȘCHIOPU Victor – director general S.A. „SIGMA”» se exclud.

4) Anexa nr. 5:

în denumire, cuvintele „mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în” se substituie cu cuvintele „dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu”;

la punctul 1 cuvintele „mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în” se substituie cu cuvintele „dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu”, iar cuvintele „art. 8 lit. f) și art. 9” se substituie cu cuvintele „art. 9 lit. f) și art. 10”.

La punctul 3:

alineatele 2-7, nemarcate, se expun în nouă alineate noi cu următorul cuprins:

„*operațiune economică* – fapt economic care constă în: vânzarea de bunuri, executarea de lucrări, prestarea de servicii; perceperea contravalorilor bunurilor, lucrărilor, serviciilor; perceperea plăților fiscale; perceperea plăților nefiscale; alte încasări sau plăți;

decontări bănești în numerar (decontări în numerar) – operațiuni de încasări și plăți în numerar în cadrul operațiunilor economice;

contribuabil – persoana care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenzile respective;

unitate structurală – orice unitate de afaceri din cadrul contribuabilului, staționară sau mobilă;

utilizator MCC – contribuabilul, parte contractantă a operațiunii economice, care conform legislației fiscale are obligația să folosească mașina de casă și de control cu memorie fiscală la efectuarea decontărilor bănești în numerar;

plătitor – persoana care în cadrul decontărilor bănești, în raport cu utilizatorul MCC, este altă parte contractantă a operațiunii economice;

sistemul informatic "Gateway Fiscal" – platformă hardware și software, a cărei construcție înglobează un nod intermediar de transmitere în timp real a informației gestionare și financiare la executarea operațiunii de plată de la terminalele de plată în numerar, prin canale digitale securizate, în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat (SISFS), asigurând protecția algoritmilor de lucru și a datelor împotriva modificărilor neautorizate;

terminal de plată în numerar (terminal cash-in) – dispozitiv automatizat pentru primirea de la plătitor a numerarului, care funcționează în regim autonom, fără prezența fizică (participarea) a persoanei fizice împuternicite a contribuabilului;

fiscalizarea terminalului cash-in – atribuirea de către organul fiscal, la înregistrarea terminalului cash-in, a unui număr unic de identificare în SISFS pentru transmiterea informației on-line la serverul SFS despre operațiunile de plată efectuate;”;

la alineatul 8, nemarcat, după cuvintele „casă de înregistrare” se includ cuvintele „, casă de marcat”;

la alineatul 11, nemarcat, în prima propoziție cuvintele „emis de MCC” se substituie cu cuvintele „emis de MCC/terminalul cash-in”, iar cuvântul „consumatorului” se substituie cu cuvântul „plătitorului”;

la alineatul 12, nemarcat, cuvântul „consumatorilor” se substituie cu cuvântul „plătitorilor”.

La punctul 4:

la alineatul unu, cuvântul „consumatorii” se substituie cu cuvântul „plătitorii”;

la alineatul doi, textul „subdiviziunilor (filială, reprezentanță, oficiu, secție, magazin, depozit, unitate comercială, unitate de prestări servicii (inclusiv unitate de transport-taxi) etc.) în care contribuabilul primește plățile pentru operațiunile economice (consumatorul achită plata)” se substituie cu textul „unităților structurale în care se efectuează operațiuni economice cu încasări/plăți în numerar”.

După punctul 4¹ se include punctul 4² cu următorul cuprins:

„4². Nu se aplică MCC la restituirea în casa (casieria) contribuabilului a numerarului eliberat spre decontare, dar neutilizat.”.

La punctul 8:

după litera b) se include litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) să renunțe la înregistrarea/reînregistrarea MCC, iar organul fiscal la punerea în evidență a MCC, în cazul în care data fabricării (luna, anul), indicată în cartea tehnică (pașaportul) sau placa de marcaj a MCC, va depăși termenul de 6 ani;”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) să utilizeze MCC în stare de funcționare, care să fie sigilate de către organul fiscal în modul stabilit;”;

după litera e) se includ literele e¹), e²), e³), e⁴) cu următorul cuprins:

„e¹) MCC se consideră în stare de funcționare dacă sunt îndeplinite următoarele cerințe:

modelul MCC este inclus în Registrul unic;

regimul fiscal este lansat;

asigură emiterea bonurilor de casă, benzilor de control, rapoartelor de închidere zilnică, rapoartelor periodice etc.;

suportul de hârtie pe care se tipăresc documentele, precum și modul de imprimare asigură vizibilitatea și lizibilitatea lor pe perioada de păstrare;

imprimă pe documente data calendaristică curentă și timpul cu deviere maximă de 15 minute de la timpul real (excepție făcând devierea cu o oră în perioada de trecere de la ora de vară/iarnă la ora de iarnă/vară, care nu va depăși data de 20 noiembrie/aprilie a anului în curs);

sigiliile furnizorului MCC sunt aplicate în locurile stabilite, valide, nedeteriorate și elementele de identificare ale sigiliilor corespund celor consemnate în Registrul asistență tehnică;

numărul de fabricație programat în MCC este cel de pe placa de marcaj a MCC și corespunde celui din cartea tehnică;

e²) MCC care se utilizează cu încălcarea a cel puțin uneia dintre cerințele enumerate la litera e¹) se consideră defectată;

e³) MCC se consideră sigilată de către organul fiscal în modul stabilit dacă sigiliile (sigiliul) organului fiscal sunt aplicate în locurile stabilite, valide, nedeteriorate și elementele de identificare ale sigiliilor corespund celor consemnate de către organul fiscal în Registrul asistență tehnică;

e⁴) MCC care se utilizează cu încălcarea a cel puțin uneia dintre cerințele enumerate la litera e³) se consideră nesigilată la organul fiscal;”;

la litera f) cuvintele „consumatorului” se substituie cu cuvântul „plătitorului”;

la litera g) cuvântul „consumatorilor” se substituie cu cuvântul „plătitorilor”;

la litera j) cifra „5” se substituie cu cifra „4”.

La punctul 9 cuvintele „se obligă să prezinte” se substituie cu cuvântul „prezintă”.

La punctul 10 litera e), după cuvântul „excedente ” se includ cuvintele „ ce depășește o unitate convențională”.

La punctul 10¹ se include alineatul cu următorul cuprins:

„În cadrul contractului de asistență tehnică în vigoare centrul de asistență tehnică (distribuitorul exclusiv) are obligația să repună în funcțiune MCC în termen ce nu va depăși 48 ore din momentul adresării.”.

La punctul 10²:

la alineatul unu se exclud cuvintele „s-a umplut (este depășită capacitatea de memorare) sau”;

la alineatul trei (în notă) se exclud cuvintele „umplerii sau”.

La anexă:

În denumirea Regulamentului, cuvintele „mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în” se substituie cu cuvintele „dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu”;

în denumirea Listei, cuvântul „decontărilor” se substituie cu cuvântul „încasărilor”, iar cuvintele „casă și control” se substituie cu cuvintele „casă și de control”.

La punctul 1 după cuvintele „produselor agricole ” se includ cuvintele „ de origine vegetală ”.

Punctele 4 și 8 se exclud.

După punctul 16 se include un punct nou, 17, cu următorul conținut:

„17. Încasarea cotizațiilor de membru (de participare) de către organizațiile obștești, partidele politice și blocurile electorale, cu eliberarea bonurilor de plată.”.

2. Punctul 1 din Hotărârea Guvernului nr. 344 din 30 aprilie 2009 „Privind aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 89-90, art. 402), cu modificările ulterioare, se completează în final cu un alineat nou, cu următorul cuprins:

„administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării sistemului informațional automatizat „Evidența trasabilității sigiliilor de protecție aplicate mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală”, precum și confecționarea sigiliilor de protecție pentru mașinile de casă și de control, conform comenzilor Serviciului Fiscal de Stat, pe bază de contract.”.